

Slovenija za otrokove pravice

Okrogla miza ob 30. obletnici Konvencije o otrokovih pravicah

Spoštovani varuh človekovih pravic,
spoštovane partnerice in partnerji v projektu uveljavljanja in promocije
otrokovih pravic doma in v svetu,
spoštovane gospe in gospodje,

dobrodošli na zunanjem ministrstvu!

20. novembra 1989 je Generalna skupščina Združenih narodov soglasno sprejela *Konvencijo o otrokovih pravicah*. Otroci so s konvencijo postali **nosilci pravic** in ne le predmet zaščite. Konvencija je uredila širok obseg pravic na vseh področjih njihovega življenja: zasleduje temeljna načela o koristi otroka, načela nediskriminacije otrok, življenja, preživetja in razvoja otroka ter participacije otrok.

Pogodbenice konvencije so skoraj vse države sveta, zato ima **sloves šampionske konvencije**, h kateri je pristopilo največje število držav. Cilj držav in državljanov, državljanov in civilne družbe, učiteljev in staršev pa ostaja **skrb za dobrobit vseh otrok tega sveta**. Cilj vseh nas, aktivnih in odgovornih državljanov, mora biti izvajanje določil konvencije, da bodo tako deklice kot dečki imeli možnost uživanja vseh lepot otroštva - tako v razvitem kot v manj razvitih delih sveta.

Unicef je ob svetovnem dnevu otroka - 20. novembru - objavil podatke, ki kažejo, da **se je v tridesetih letih smrtnost otrok, mlajših od 5 let, zmanjšala za več kot polovico**. Skoraj prepolovil se je delež podhranjenih otrok in izboljšal dostop do čiste pitne vode.

Pa vendarle, Unicef opozarja, da **kar 262 milijonov otrok ne hodi v šole**. Kar 650 milijonov deklic je poročenih pred svojim 18 letom. Četrtnina otrok bo do leta 2040 živel na območjih z omejenimi vodnimi viri. Več kot 5 milijonov otrok v današnjem svetu umre zaradi posledic bolezni, ki bi se jih dalo preprečiti. **Pet milijonov!**

Na svetu živijo premnoge deklice, ki so prikrajšane za možnost izobraževanja samo zato, ker so deklice! **Ne smemo odnehati**, dokler bodo v državah obstajali otroci, ki ne poznajo radosti brezskrbnega otroštva in ne šolanja, ker so ujeti v begunskih kampih, dokler bodo obstajali otroci prisilni delavci, otroci spolni sužnji, otroci bojavniki, otroci, ki so jim odvzeli tako otroštvo kot življenje, kot otrokom iz Jemna. V vseh teh primerih moramo tako državljani kot državniki opozarjati, glasno pozivati – in pomagati.

Slovenija pomaga. Tako s pomočjo dela izjemnih posameznikov kot preko pobud in dela mednarodnih organizacij, kot je ITF. Tako preko dela dr. Anice Mikuž Kos in drugih izjemnih posameznic in posameznikov iz slovenskih humanitarnih organizacij, kot preko projektov, ki jih vodi naše ministrstvo. Ponosni smo na šolsko in medvrstniško mediacijo v Bosni in Hercegovini in projekt *Naše pravice*, ki ga že 15 let vodijo diplomatke zunanjega ministrstva.

Slovenija po svojih močeh pomaga otrokom z razvojno in humanitarno pomočjo in podpira projekte namenjene otrokom iz **Palestine, Jordanije, Ukrajine, Belorusije, Maroka, Egipta itd.** Z rednimi prispevki humanitarne pomoči podpiramo delovanje Unicefa, posebej glasni smo v pozivih za prenehanje konfliktov v Jemnu, kjer smo otrokom pomagali s humanitarno pomočjo.

Slovenija v zunanji politiki posveča eno osrednjih mest prav **promociji otrokovih pravic:**

- bili smo ena od pobudnic priprave **protokola, ki omogoča, da se lahko otroci in njihovi predstavniki za kršitve pravic pritožijo Odboru ZN** za otrokove pravice, ko so enkrat izčrpana vsa pravna sredstva v državi;
- bili smo med glavnimi podpornicami ustanovitve mandata **posebne predstavnice generalnega sekretarja OZN za problematiko nasilja nad otroki**;
- spodbudili smo razpravo o **zaščiti otrok v oboroženih spopadih v okviru Nata**;
- prav na predlog Slovenije pa je Svet Evrope razglasil 18. november za **Evropski dan zaščite otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo**.

Naše mednarodne aktivnosti izvajamo s pomočjo, podporo in pogosto tudi na pobudo **naših partnerjev**, ki so v zaščito otrokovih pravic vpeti na različne načine. Veseli me, da s partnerji, nevladnimi organizacijami, uradom varuha, drugimi ministrstvi in mednarodnimi organizacijami uspešno sodelujemo že leta in si pomagamo pri promociji in krepitevi standardov zaščite najbolj ranljivih članov družbe - otrok.

Hvala vsem razpravljavcem, hvala vsem predstavnikom partnerskih organizacij in hvala kolegicam in kolegom, ki tako v Združenih narodih kot v Svetu za človekove pravice dvigajo glas za tiste, ki bi bili sicer prezrti in spregledani.

Hvala!